

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report)
ประจำเดือนมิถุนายน 2569

1. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับจีน (สถิติการนำเข้าสินค้าเกษตรที่สำคัญจากไทยของจีน)

รายการ	เดือนพฤษภาคม 2569				เดือนมกราคม - พฤษภาคม 2569			
	มูลค่านำเข้า (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	%Δ Y/Y	มูลค่านำเข้า (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	ปริมาณ นำเข้า (ตัน)	%Δ Y/Y
น้ำยาง (HS 4001.1000)	22.27	-45.67	15,056	-45.76	156.43	-24.41	113,042	-16.33
ยางแผ่นรมควัน (HS 4001.2100)	5.11	-76.00	2,066	-76.66	138.51	-6.63	63,447	3.62
ยาง TSNR (HS 4001.2200)	68.72	-38.05	32,022	-43.11	469.49	-27.63	240,389	-24.51
ยางผสม (HS 4002.8000)	300.26	13.52	151,700	10.40	1,483.28	1.91	782,952	7.66
ทุเรียน (HS 0810.6000)	1,438.53	18.32	317,239	27.00	2,861.49	71.30	605,795	84.19
มังคุด (HS 0804.5030)	133.43	-15.10	40,668	-31.70	174.05	-2.05	51,612	-19.66
ลำไย (HS 0810.9030)	0.42	-86.78	259	-88.13	167.75	-32.78	130,649	-37.95
มะพร้าว (HS 0801.1200) In the inner shell (endocarp)	27.74	32.13	35,062	51.58	129.57	44.74	208,965	130.67
มันสำปะหลังแห้ง (HS 0714.1020)	67.38	-35.90	268,320	-50.24	171.39	-55.87	720,320	-64.03
ข้าวสาร (HS 1006.3020)	13.64	-50.58	17,451	-64.30	62.21	-50.18	92,640	-54.92
กุ้งและปู (HS 0306)	30.70	32.81	2,718	26.01	122.63	12.20	11,528	8.07

หมายเหตุ: %Δ Y/Y หมายถึง ร้อยละการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า

2. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม (ข้อมูลจากเว็บไซต์ศุลกากรแห่งชาติจีน)

● สถานการณ์การนำเข้าส่งออกสินค้าเกษตรเดือนมกราคม - พฤษภาคมของจีนปี 2569 มีมูลค่าการนำเข้าส่งออกรวม 132,078 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีการส่งออกสินค้าเกษตร มูลค่า 43,243 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า และมีการนำเข้าสินค้าเกษตร มูลค่า 88,835 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.1 โดยจีนเสียดุลการค้ามูลค่า 45,592 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

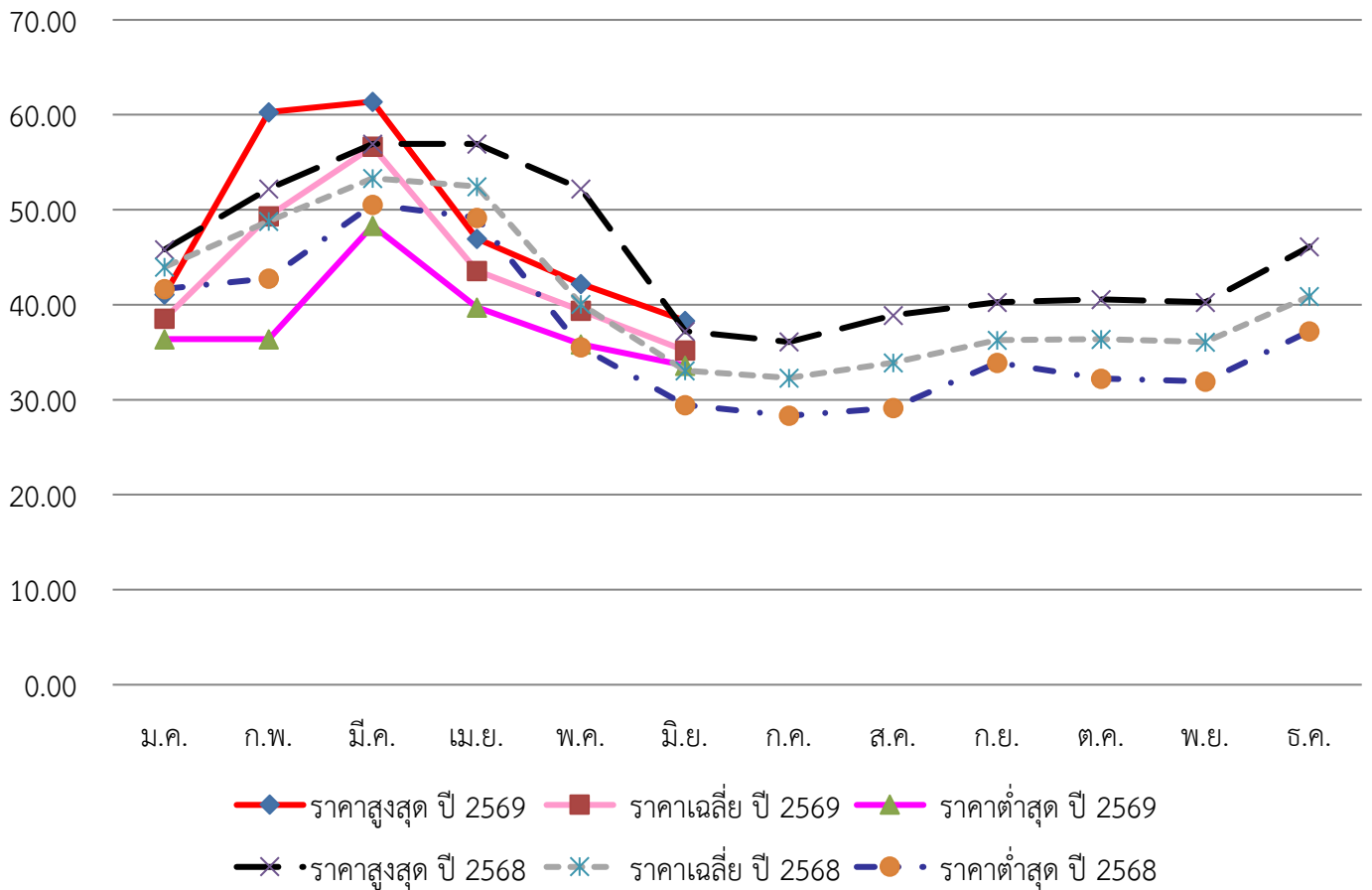
รายการ	เดือนพฤษภาคม 2569				เดือนมกราคม - พฤษภาคม 2569			
	มูลค่านำเข้า (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	มูลค่าส่งออก (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	มูลค่านำเข้า (ล้าน USD)	%Δ Y/Y	มูลค่าส่งออก (ล้าน USD)	%Δ Y/Y
ธัญพืชและพืชอาหาร	6,840.88	-2.0	148.99	-25.5	22,751.22	11.7	702.80	-5.7
น้ำมันพืชบริโภค	693.08	17.0	n/a	n/a	3,775.06	24.2	n/a	n/a
ผักและเห็ดบริโภค	n/a	n/a	981.35	-6.6	n/a	n/a	5,069.36	-7.6
ผลไม้สด/แห้ง และนัต	2,373.98	7.7	527.51	15.0	8,262.93	2.2	3,255.44	15.5
เนื้อสัตว์และเครื่องใน	2,026.88	13.2	289.06	37.5	10,733.94	11.3	1,205.78	31.4
สินค้าสัตว์น้ำ	2,060.60	29.9	1,738.53	-1.2	10,149.37	28.1	7,969.83	-2.3
ฝ้าย	191.71	180.7	n/a	n/a	1,380.68	69.7	n/a	n/a
น้ำตาลบริโภค	82.14	-47.4	n/a	n/a	353.84	15.8	n/a	n/a

● เดือนพฤษภาคม 2569 จีนมีการนำเข้ายางพาราธรรมชาติ (HS 4001) 185,859 ตัน เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคมของปี 2568 ลดลงร้อยละ 18.15 มูลค่านำเข้า 357.31 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 15.95 โดยมีการนำเข้าตั้งแต่เดือนมกราคม-พฤษภาคม 2569 รวม 1,196,231 ตัน เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า ลดลงร้อยละ 6.39 มูลค่านำเข้า 2,166.11 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 11.70 และมีการนำเข้ายางสังเคราะห์ (HS 4002) 345,136 ตัน เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคมของปี 2568 ลดลงร้อยละ 9.23 มูลค่านำเข้า 760.78 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.62 โดยมีการนำเข้าตั้งแต่เดือนมกราคม-พฤษภาคมของปี 2569 รวม 2,146,789 ตัน เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า ลดลงร้อยละ 2.34 มูลค่านำเข้า 4,113.15 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 5.95

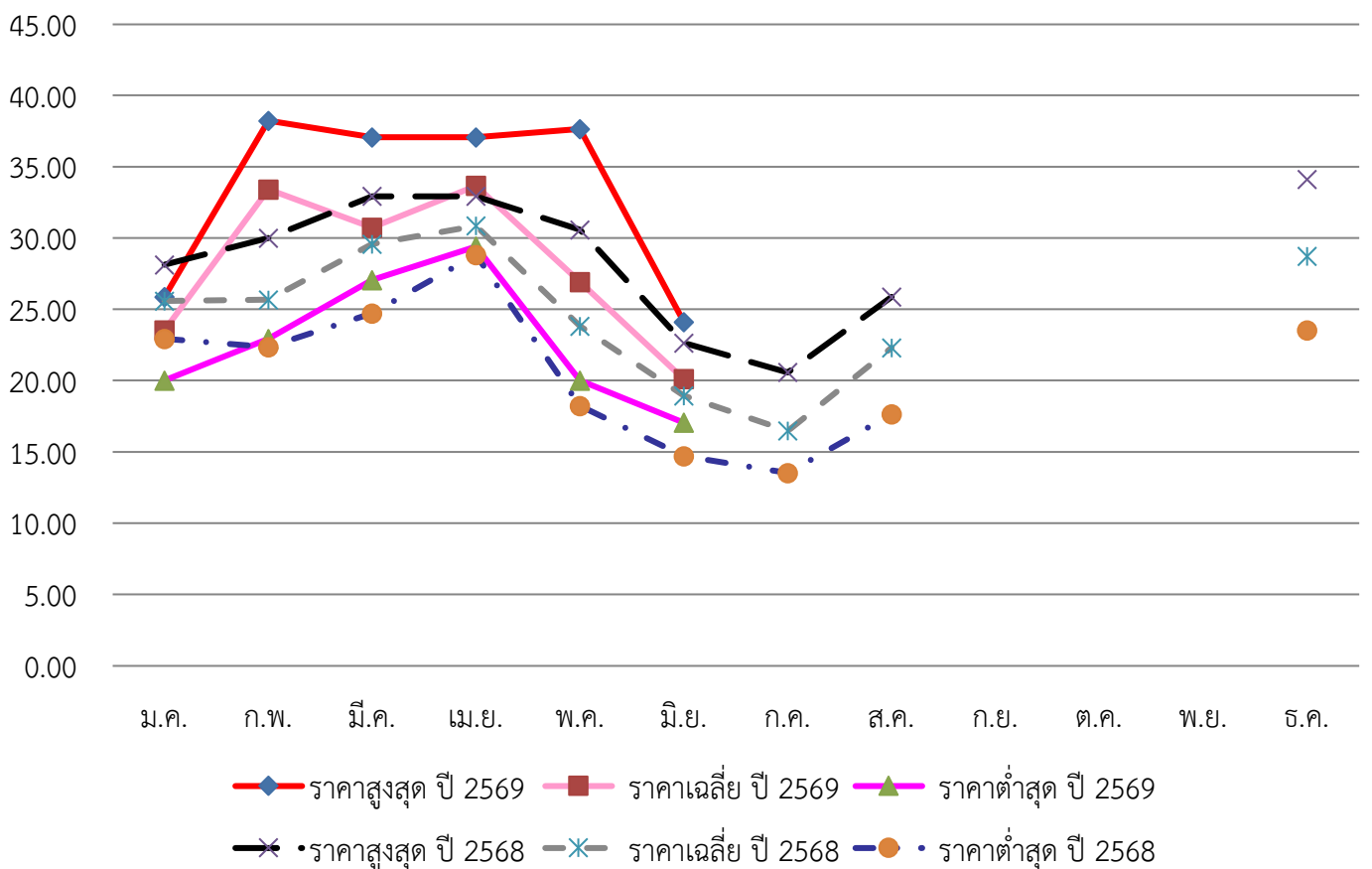
● ราคาทุเรียน มังคุด ลำไย และมะพร้าวอ่อนไทยที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานนครกว่างโจว เดือนมิถุนายน 2569

ชนิดผลไม้	ราคาเฉลี่ย มิ.ย. 69 (หยวน/กก.)	ราคาเฉลี่ย มิ.ย. 68 (หยวน/กก.)	%Δ Y/Y
ทุเรียน	35.20	33.08	6.42
มังคุด (เกรด 1)	20.12	18.94	6.20
ลำไย (เกรด 1)	12.07	14.63	-17.49
มะพร้าวอ่อน	11.75	11.55	1.80

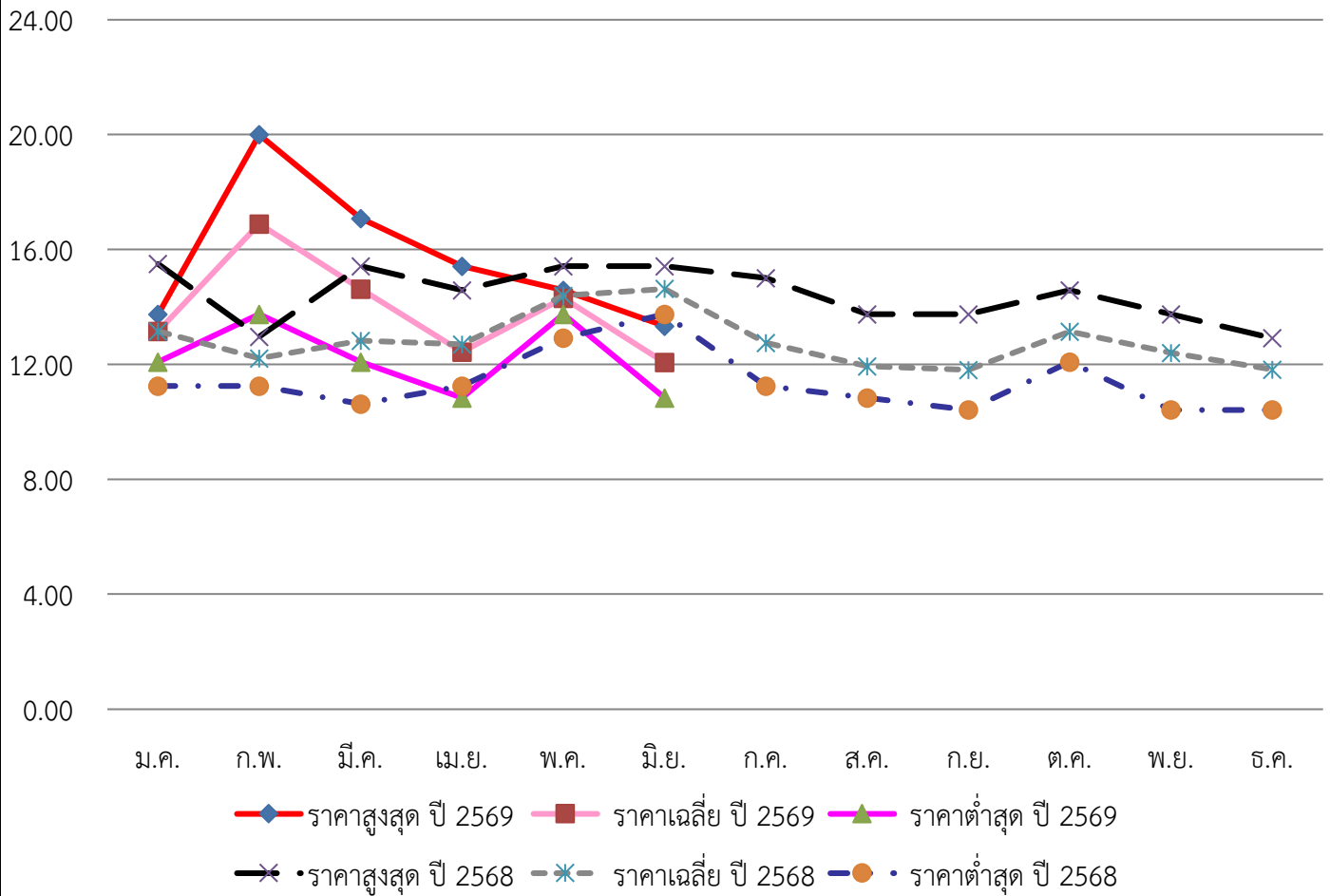
กราฟแสดงราคาขายส่งทุเรียนไทยในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานนครกว่างโจว
รายเดือนของปี 2568-2569 (หยวน/กก.)

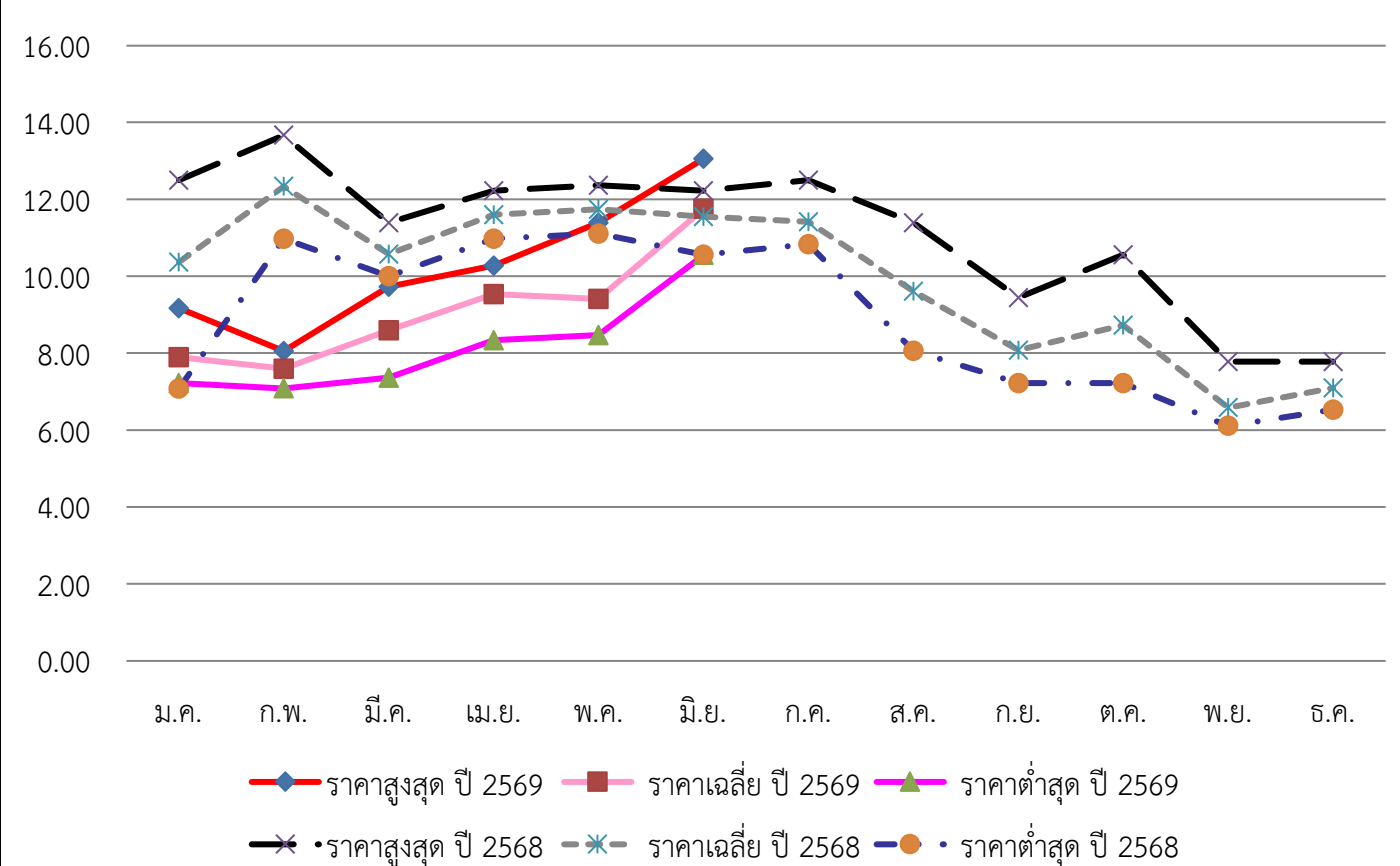
กราฟแสดงราคาขายส่งมังคุด (เกรด 1) ไทยในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานนครกว่างโจว
รายเดือนของปี 2568-2569 (หยวน/กก.)

กราฟแสดงราคาขายส่งลำไย (เกรด 1) ไทยในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานนครกว่างโจว
รายเดือนของปี 2568-2569 (หยวน/กก.)

กราฟแสดงราคาขายส่งมะพร้าวอ่อนไทยในตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานนครกว่างโจว
รายเดือนของปี 2568-2569 (หยวน/กก.)

- ราคาค้าส่งสินค้าสดที่สำคญเมืองเชียงใหม่ เดือนมิถุนายน 2569 (ข้อมูลจากกรมพัฒนามหาสมุทรเมืองเชียงใหม่)

รายการ	ราคา (หยวนต่อ กก.)				หมายเหตุ
	วันที่ 7	วันที่ 14	วันที่ 21	วันที่ 28	
ปลาช่อน (Northern Snakehead)	18	18	18	19	มีชีวิต (เพาะเลี้ยง)
ปลาจาระเม็ดทอง (Golden Pompano)	45	46	44	44	มีชีวิต (เพาะเลี้ยง)
ปลากะพงจุด (Spotted Sea Bass)	27	29	29	29	มีชีวิต (เพาะเลี้ยง)
ปลาครอกเกอร์สีเหลือง (Large Yellow Croaker)	54	60	56	60	สดแช่เย็น (เพาะเลี้ยง)
ปลากะรังไข่มุก (Pearl Gentian Grouper)	65	66	66	66	มีชีวิต (เพาะเลี้ยง)
ปลาเฉาอื้อ (Grass Carp)	18	19	19	19	มีชีวิต (เพาะเลี้ยง)
หอยเป๋าฮื้อ (Abalone)	68	70	65	70	มีชีวิต (เพาะเลี้ยง)
กุ้งขาวแวนนาไม (Litopenaeus Vannamei)	50	48	48	48	มีชีวิต (เพาะเลี้ยง)

3. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย รวมถึงแนวทางการแก้ไข้ปัญหา

3.1 ทูเรียน

● ทูเรียนเป็นผลไม้ที่ตลาดจีนมีความต้องการสูง ในขณะที่ประเทศผู้ผลิตทูเรียนต่าง ๆ ในอาเซียนต่างเข้ามาแย่งส่วนแบ่งทางการตลาดเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะทูเรียนสดที่จีนอนุญาตให้นำเข้าได้จากไทย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย กัมพูชา และสปป.ลาว ณ วันที่ 8 กรกฎาคม 2569 เมื่อเทียบกับวันที่ 8 มิถุนายน 2569 พบว่า สวนทูเรียนเวียดนามที่ได้รับขึ้นทะเบียนส่งออกไปจีนกับทาง GACC (ศุลกากรแห่งชาติจีน) มีจำนวน 1,244 สวน (เท่าเดิม ที่เคยได้รับขึ้นทะเบียนมากที่สุด 1,386 สวน) โรงคัดบรรจุ 140 โรง (เท่าเดิม ที่เคยได้รับขึ้นทะเบียนมากที่สุด 179 โรง) ในส่วนของสวนทูเรียนฟิลิปปินส์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับ GACC มีจำนวน 809 สวน และ โรงคัดบรรจุ 23 โรง เท่าเดิม มาเลเซียมีสวนทูเรียนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับ GACC จำนวน 152สวน (เดิม 148 สวน) และโรงคัดบรรจุ 63 โรง (เดิม 62 โรง) และในส่วนของกัมพูชามีสวนทูเรียนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับ GACC มีจำนวน 170 สวน และโรงคัดบรรจุ 38 โรง เท่าเดิม ในขณะที่ยังไม่มีสวนทูเรียนและโรงคัดบรรจุทูเรียนของสปป.ลาว ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับทาง GACC รวมถึงการที่ทูเรียนที่เพาะปลูกในมณฑลไห่หนานจะทำให้ผลผลิตเป็นปีที่สี่ในปีนี้ (คาดว่าจะมีผลผลิตราว 2,000 ตัน ออกช่วงปลายเดือนมิถุนายน-กันยายน) เกษตรกร ผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุ และผู้ส่งออกของไทยจึงควรให้ความสำคัญกับการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานทูเรียนอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะปัญหาทูเรียนอ่อน การควบคุมแมลงศัตรูพืช และการป้องกันปัญหาสารตกค้างและโลหะหนัก รวมถึงการพัฒนาแบรนด์ของตนเพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแบรนด์ต่อผู้บริโภคไปพร้อมกัน

● ตามที่สำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีนได้กำหนดมาตรการให้ทูเรียนที่นำเข้าจากต่างประเทศจะต้องแนบผลการตรวจสอบสาร Basic Yellow 2 จากประเทศต้นทางเพิ่มเติม โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2568 ซึ่งเมื่อสินค้ามาถึงที่ด่านนำเข้าของจีน ทางศุลกากรจะดำเนินการสุ่มตัวอย่างทูเรียนจากทุกตู้สินค้าเพื่อนำไปตรวจสอบความปลอดภัยอาหารของสาร Basic Yellow 2 ในห้องปฏิบัติการ โดยไม่อนุญาตให้เคลื่อนย้ายตู้สินค้าออกจากด่านจนกว่าจะมีผลการตรวจสอบจากห้องปฏิบัติการ อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2568 กรมวิชาการเกษตร และ GACC ได้เห็นชอบร่วมกันในการจัดเกรดโรงคัดบรรจุ โดย GACC ได้แจ้งมาตรการลดระดับการสุ่มตรวจสอบสาร BY2 ณ ด่านนำเข้าสำหรับโรงคัดบรรจุทูเรียนที่มีระบบการจัดการที่ดี เพื่ออำนวยความสะดวกในการนำเข้า โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2568 เป็นต้นไป

จากการประสานงานกับศุลกากรในพื้นที่ทราบว่า เจ้าหน้าที่ศุลกากรประจำด่านในพื้นที่จะมีการประสานกับห้องปฏิบัติการในการตรวจสอบความปลอดภัยอาหารของสาร Basic Yellow 2 โดยระยะเวลาในการตรวจสอบโดยประมาณอยู่ที่ 2 - 5 วัน ตามระยะเวลาที่ศุลกากรนั้น ๆ กำหนด ซึ่งในทางปฏิบัติระยะเวลาในการตรวจสอบจะเร็วหรือช้ากว่าระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ได้ โดยขึ้นอยู่กับปริมาณของสินค้าที่ถูกลงตรวจในช่วงนั้นด้วย

ผู้ประกอบการควรประสานงานกับผู้นำเข้าทางฝั่งจีนอย่างใกล้ชิด เพื่อติดตามสอบถามสถานการณ์การนำเข้าทูเรียนผ่านด่านนั้น ๆ ปริมาณตู้สินค้าทูเรียนที่รอการตรวจสอบความปลอดภัยอาหาร และระยะเวลาในการตรวจสอบของห้องปฏิบัติการในช่วงนั้น ๆ เพื่อที่จะได้พิจารณาเส้นทางการขนส่งและด่านนำเข้าของจีนก่อนการส่งออก เพื่อไม่ให้สินค้าต้องติดค้างรอผลตรวจที่ด่านเป็นเวลานาน ซึ่งจะช่วยลดความเสียหายของสินค้าได้

4. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศที่รับผิดชอบ

4.1 เมืองหยางเจียงมุ่งหน้าสู่ทะเลลึก: จาก "กระชังปลาแบบดั้งเดิม" สู่ "แพลตฟอร์มอัจฉริยะ"

เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2569 ได้มีการประชุมการพัฒนาอุตสาหกรรมสัตว์น้ำแห่งชาติปี 2569 ณ เมืองหยางเจียง มณฑลกว่างตุง โดยมีผู้แทนจากสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมแห่งชาติจีน กระทรวงเกษตรและกิจการชนบทจีน สถาบันวิจัยการประมงจีน ตลอดจนตัวแทนจากวิสาหกิจด้านสัตว์น้ำชั้นนำทั่วประเทศกว่า 400 คน เข้าร่วมประชุมเพื่อหารือเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมสัตว์น้ำคุณภาพสูง

ข้อมูลอุตสาหกรรมที่เผยแพร่ในการประชุมระบุว่า ในปี 2568 ผลผลิตสัตว์น้ำรวมของเมืองหยางเจียงสูงถึง 1,253,200 ตัน คิดเป็นมูลค่า 21,782 ล้านหยวน ในจำนวนนี้เป็นประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทะเล 836,000 ตัน และการจับในประมงทะเล 298,100 ตัน ผลผลิตลูกพันธุ์ปลาทะเลคิดเป็นครึ่งหนึ่งของมณฑลและหนึ่งในห้าของประเทศ ขนาดการเพาะเลี้ยงหอยนางรมใหญ่ที่สุดในประเทศ และขนาดกระชังน้ำลึกเป็นอันดับสองของมณฑล ส่งผลให้เมืองหยางเจียงเปลี่ยนผ่านจาก "เมืองใหญ่ด้านการประมง" สู่ "เมืองแข็งแกร่งด้านการประมง"

การประชุมได้จัดเวทีเสวนาเฉพาะทางในประเด็นสำคัญที่ เช่น นวัตกรรมอุปกรณ์เพาะเลี้ยงในทะเลลึก การแปรรูปสัตว์น้ำเชิงลึกและการควบคุมคุณภาพ ตลอดจนการสร้างฟาร์มทะเลสมัยใหม่ นอกจากนี้ยังมีการลงนามในโครงการความร่วมมือต่าง ๆ เช่น ความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างรัฐบาลเมืองหยางเจียงกับ JD.com ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีพันธุ์ปลาน้ำจืดทะเลจีนใต้ระหว่างสำนักงานเกษตรและกิจการชนบทเมืองหยางเจียงกับสถาบันวิจัยการประมงแห่งชาติ การริเริ่มเตรียมการจัดตั้งหอการค้าอุตสาหกรรมสัตว์น้ำเมืองหยางเจียง พร้อมจัดงานเจรจาจับคู่ธุรกิจด้านผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำของเมืองหยางเจียง เพื่อสร้างแพลตฟอร์มระดับสูงสำหรับนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การดึงดูดการลงทุน และการพัฒนาอย่างประสานร่วมมือสำหรับอุตสาหกรรมสัตว์น้ำทั่วประเทศ

น่านน้ำชายฝั่งเมืองหยางเจียงมีความอุดมสมบูรณ์ พบพันธุ์ปลาทะเลและกุ้งทะเลที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจกว่า 300 สายพันธุ์ สามารถพัฒนาเพาะเลี้ยงได้กว่า 60 สายพันธุ์ เมืองหยางเจียงมีองค์กร สหกรณ์ และครัวเรือนประมงเพาะพันธุ์สัตว์น้ำทะเลกว่า 1,000 แห่ง สร้างฟาร์มพันธุ์สัตว์ระดับมณฑล 7 แห่ง และนิคมอุตสาหกรรมพันธุ์สัตว์น้ำทะเลระดับเมือง 1 แห่ง ผลิตลูกหอยนางรม 4,500 ล้านตัว ลูกกุ้ง 9,200 ล้านตัว และลูกปลาทะเล 3,500 ล้านตัวต่อปี ผลผลิตลูกปลาทะเลคิดเป็นเกือบครึ่งหนึ่งของมณฑลและหนึ่งในห้าของประเทศ โดยเมืองหยางเจียงได้รับการขนานนามว่าเป็น "หมู่บ้านลูกพันธุ์ปลาทะเลแห่งจีน"

บริษัท Hongyun Marine Fry Breeding จำกัด เป็นบริษัทเพาะพันธุ์ปลาจาระเม็ดทองที่ใหญ่ที่สุดของมณฑลกว่างตุง มีพ่อแม่พันธุ์ปลาจาระเม็ดทองประมาณ 8,000 ตัว เพาะฟักไข่ลูกปลาได้ปีละ 1,000 กิโลกรัม เพาะพันธุ์ลูกปลาได้กว่า 10 ล้านตัว เมื่อเดือนเมษายนที่ผ่านมาบริษัทประสบความสำเร็จในด้านเทคโนโลยีการเพาะพันธุ์ปลาเหลืองใหญ่ตระกูลหน่าโจว (Naozhou Strain Large Yellow Croaker Breeding Technology) ซึ่งเป็นการเติมเต็มช่องว่างในมณฑล หลังจากนั้นทางบริษัทจะดำเนินการเพาะพันธุ์ในวงกว้าง เพื่อวางรากฐานอุตสาหกรรมพันธุ์ที่มั่นคง

ปัจจุบัน เมืองหยางเจียงได้สร้างศูนย์ปรับปรุงพันธุ์ปลาทะเลที่มีลักษณะพิเศษทางทะเลจีนใต้ ดึงดูดผู้เชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและนักศึกษาระดับปริญญาเอกมาตั้งสถานทดลองและดำเนินงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ซึ่งประสบความสำเร็จในการเพาะพันธุ์พ่อแม่พันธุ์คุณภาพสูงกว่า 30 สายพันธุ์ เช่น ปลาจาระเม็ดทอง ปลากระรัง และปลาในวงศ์ Sparidae ปรับเปลี่ยนจาก "หยางเจียงมีปลา" สู่ "หยางเจียงมีพันธุ์" และก้าวสู่ "หยางเจียงมีชิป (พันธุ์ปลาที่พัฒนาขึ้น)" เพื่อวางรากฐานที่มั่นคงให้กับคลังอาหารทางทะเลของเมืองหยางเจียง

เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2569 ที่ฐานการผลิตของบริษัท CCCC Fourth Harbor Engineering Jiangmen Hangtong Shipbuilding จำกัด ได้มีการปล่อยแพลตฟอร์มเพาะเลี้ยงในทะเลลึกเชิงนิเวศแห่งแรกของหยางเจียงภายใต้ชื่อ "เกาะไห่หลง 1" โดยเป็นแพลตฟอร์มเพาะเลี้ยงแบบโครงถักกึ่งจมใต้น้ำ (semi-submersible truss aquaculture platform) มีความยาวรวม 82 เมตร กว้าง 36 เมตร สูง 21.5 เมตร รองรับปริมาณน้ำสำหรับการเพาะเลี้ยงประมาณ 44,000 ลูกบาศก์เมตร มีระบบอัจฉริยะต่าง ๆ อาทิ การให้อาหารอัจฉริยะ การตรวจสอบสิ่งแวดล้อม การกักเก็บพลังงานแสงอาทิตย์ การควบคุมส่วนกลางระยะไกล การเพาะเลี้ยงแบบเข้มข้น การผลิตอัจฉริยะ และการดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การปล่อยแพลตฟอร์มเพาะเลี้ยงในทะเลลึกเชิงนิเวศที่สำเร็จในครั้งนี้ถือเป็นการก้าวข้ามประวัติศาสตร์ "จาก 0 สู่ 1" ในด้านการก่อสร้างแพลตฟอร์มเพาะเลี้ยงขนาดใหญ่แบบโครงถักในทะเลลึกของเมืองหยางเจียง

การแสวงหาอาหารจากทะเลลึกเป็นทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ของเมืองหยางเจียงในการปฏิบัติตามแนวคิดอาหารแบบองค์รวม เมืองหยางเจียงมีการวางแผนเพาะเลี้ยงในทะเลลึกพื้นที่ 7,242 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.45 ของทั้งหมด มากอันดับหนึ่งของมณฑล ปัจจุบันได้สร้างฐานเพาะเลี้ยงกระชังน้ำลึกสามแห่ง ได้แก่ เกาะต้าฮั่ว เกาะชวงซาน และเกาะชิงโจว มีกระชังน้ำลึกแบบแรงโน้มถ่วงกว่า 1,000 กระชัง ผลผลิตต่อปีประมาณ 50,000 ตัน มูลค่ากว่า 1,500 ล้านหยวน มากอันดับสองของมณฑล

นอกจากนี้ เมืองหยางเจียงยังเป็นผู้บุกเบิกรูปแบบการพัฒนา "กังหันลม + ฟาร์มทะเล" เป็นแห่งแรกของประเทศ อุปกรณ์อัจฉริยะแบบบูรณาการกังหันลมและการประมงเครื่องแรกของโลก "หมิงหยู 1" (Mingyu 1) ได้ดำเนินการทดลองปล่อยลูกปลาสำเร็จในช่วง 3 ฤดูกาลที่ผ่านมา และแพลตฟอร์มบูรณาการกังหันลมและการประมงขนาด 6,000 ลูกบาศก์เมตรที่ฟาร์มกังหันลมเกาะหนานผิงของบริษัท China General Nuclear Power Group ก็ทดลองปล่อยลูกปลาสำเร็จเช่นกัน รูปแบบ "พลังงานสีเขียว + คลังอาหารในทะเล" ได้ถูกยกเป็น "แนวทางหยางเจียง" สำหรับการก่อสร้างฟาร์มทะเลสมัยใหม่ของมณฑลกว่างตุงด้วย

ปัจจุบันเมืองหยางเจียงมีบริษัทดำเนินธุรกิจแปรรูปสัตว์น้ำ 38 บริษัท กำลังการแปรรูปต่อปี 275,200 ตัน ในจำนวนนี้เป็นบริษัทขนาดใหญ่ 19 บริษัท โดยเป็นบริษัทด้านการเกษตรชั้นนำระดับชาติ 1 บริษัท และระดับมณฑล 10 บริษัท มีบริษัทที่แปรรูปสินค้าสัตว์น้ำเป็นแบบอาหารพร้อมปรุง (ready to cook) 26 บริษัท กว่า 50 รายการ เช่น ลูกชิ้นปลาทูน่า แกงกะหรี่หอยนางรม เป็นต้น โดยมีผลผลิตต่อปี 80,000 ตัน มูลค่ากว่า 2,300 ล้านหยวน มี 2 บริษัท ได้รับการขึ้นทะเบียนในสหภาพยุโรป และ 6 บริษัทได้รับการขึ้นทะเบียนในสหรัฐอเมริกา ผลิตภัณฑ์มีการส่งออกไปยัง 38 ประเทศและภูมิภาค

ข้อมูลสถิติที่สำคัญด้านการประมงของเมืองหยางเจียง มณฑลกว่างตุง

1. พื้นที่ทะเลของหยางเจียงประมาณ 11,900 ตารางกิโลเมตร มากอันดับสองของมณฑล มีท่าเรือประมงสำคัญ 7 แห่ง (ในจำนวนนี้เป็นท่าเรือศูนย์กลางระดับชาติ 2 แห่ง ท่าเรือระดับชาติชั้นหนึ่ง 1 แห่ง และท่าเรือระดับมณฑล 4 แห่ง) ท่าเรือจำโป (Zha po) เป็นหนึ่งในหกท่าเรือศูนย์กลางระดับชาติรุ่นแรกของจีน

2. ผลผลิตลูกพันธุ์ปลาทะเลของเมืองหยางเจียงคิดเป็นครึ่งหนึ่งของมณฑล กำลังการผลิตลูกปลา Siniperca chuatsi คิดเป็นกว่าร้อยละ 70 ของทั้งหมด มีผู้ประกอบการเพาะลูกพันธุ์สัตว์น้ำทะเลกว่า 1,000 ราย ครองอันดับหนึ่งของมณฑลอย่างต่อเนื่อง

3. พื้นที่วางแผนเพาะเลี้ยงทะเลลึกกว่า 7,200 ตารางกิโลเมตร กระชังน้ำลึกกว่า 1,000 ลูก สร้างเขตสาธิตฟาร์มทะเลระดับชาติ 2 แห่ง ในจำนวนนี้เขตสาธิตเกาะชิงโจวมีพื้นที่เกือบ 500 ตารางกิโลเมตร เป็นอันดับหนึ่งของประเทศ

4. กำลังการแปรรูปสัตว์น้ำต่อปี 300,000 ตัน คลังสินค้าห้องเย็นกว่า 100 แห่ง อยู่ในอันดับหนึ่งของมณฑล ผลผลิตสัตว์น้ำรวมกว่า 1.2 ล้านตันต่อปี อยู่ในอันดับสองของมณฑล อาหารทะเลแช่เย็นที่ส่งไปฮ่องกงร้อยละ 80 มาจากเมืองหยางเจียง

4.2 จากโดรนขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะสู่การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และเศรษฐกิจการบินระดับต่ำในภาคเกษตรของมณฑลกว่างตุง

เมื่อปลายเดือนพฤษภาคม 2569 ณ ฐานปลูกลิ้นจี่ที่เมืองระดับอำเภอเกาโจวของเมืองเม่าหมิง มณฑลกว่างตุง ซึ่งได้ชื่อว่าเป็น "เมืองแห่งลิ้นจี่ของจีน" โดรนเพื่อการเกษตรลำหนึ่งได้บินโฉบเหนือสวนลิ้นจี่ พ่นยาปราบศัตรูพืชเป็นละอองฝอยปกคลุมต้นลิ้นจี่และผลที่ห้อยระย้าอยู่บนกิ่งก้าน เปรียบเสมือนการสวม "เสื้อเกราะป้องกัน" บาง ๆ ให้แก่พืชผล ในขณะที่ห่างจากเมืองระดับอำเภอเกาโจวไปทางตะวันออกประมาณ 800 กิโลเมตร บนสวนชาบนภูเขาเฟิงหวงในเมืองแต้จิ๋ว ซึ่งมีความสูงจากระดับน้ำทะเลเกือบ 1,000 เมตร โดรนก็ได้บินขึ้นเช่นกัน โดยบรรทุกใบชาสดหนัก 100 กิโลกรัม ข้ามผ่านเส้นทางภูเขาเพียง 1 นาทีต่อมา โดรนก็เดินทางมาถึงโรงงานแปรรูปที่ตั้งอยู่บริเวณเชิงเขา ซึ่งตั้งแต่ทางภาคตะวันตกของมณฑลกว่างตุงไปจนถึงภาคตะวันออก จากลิ้นจี่ไปจนถึงใบชา โดรนเพื่อการเกษตรนับร้อยนับพันลำได้ทะยานขึ้นจากท้องทุ่ง ช่วยขับเคลื่อนการสร้างเกษตรอัจฉริยะในมณฑลกว่างตุง

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 15 ของมณฑลกว่างตุง (ปี 2569 - 2573) ได้ระบุเรื่องการเร่งส่งเสริมการเกษตรให้ทันสมัย และเสริมสร้างการสนับสนุนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอุปกรณ์ทางการเกษตร โดยโครงการ "กว่างตุงเข้มแข็ง เกษตรอัจฉริยะ" จะมุ่งเน้นไปที่สาขาสำคัญและขั้นตอนสำคัญของการพัฒนาเกษตรอัจฉริยะ โดยเล็งไปที่จุดยากลำบากในการจัดการการผลิตทางการเกษตรและในชนบท มุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลของอุตสาหกรรม การจัดการ และการบริการ พร้อมทั้งขยายขอบเขตการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และเศรษฐกิจการบินระดับต่ำในภาคเกษตรกรรม นโยบายดังกล่าวทำให้บริษัทผู้ผลิตโดรนในมณฑลกว่างตุง เช่น DJI และ XAG กำลังเร่งบุกเบิกเทคโนโลยี เพื่อเปิดตลาดบริการโดรนมูลค่าหลายหมื่นล้านหยวน

มณฑลกว่างตุงมีภูมิประเทศที่เป็นเนินเขาและภูเขาอยู่ไม่น้อย ที่ดินเพาะปลูกกว่าร้อยละ 60 กระจายตัวอยู่ตามเทือกเขา และอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชเศรษฐกิจเฉพาะถิ่น เช่น ลิ้นจี่ ลำไย และใบชา อย่างไรก็ตาม ความสูงชันของภูเขาและพื้นที่เพาะปลูกที่กระจัดกระจาย ทำให้เครื่องจักรกลการเกษตรขนาดใหญ่ไม่สามารถเข้าไปได้ และการใช้แรงงานคนก็ยากลำบากและเหนื่อยยาก โดรนเพื่อการเกษตรจึงกลายเป็นกุญแจสำคัญในการแก้ไขปัญหานี้

นายถาน จินเว่ย เกษตรกรอายุ 40 กว่าปี ดูแลสวนลิ้นจี่กว่า 250 ไร่ ในเมืองเม่าหมิง เผยว่า สิ่งที่ยากที่สุดคือการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช สวนทั้งหมดอยู่บนภูเขา หากใช้แรงงานคนจะมีประสิทธิภาพต่ำมาก โดรนจึงเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด โดยครั้งแรกที่รู้จักโดรนเพื่อการเกษตรคือเมื่อปี 2567 ทีมพ่นยาใช้โดรนทำงานด้วยความเร็วสูง พ่นยาครอบคลุมถึงหลังไปไม่ได้อย่างแม่นยำ เขาจึงตัดสินใจซื้อโดรนเพื่อการเกษตรทันที 2 ลำ

นายเจิง จงอี วิศวกรอาวุโสฝ่ายแก้ไขปัญหาด้านเกษตรของบริษัท DJI กล่าวว่า ไม่ใช่แค่การพ่นยาเท่านั้น แต่ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดรนได้ขยายบทบาทไปสู่ขั้นตอนสำคัญอื่น ๆ ในการผลิตทางการเกษตรมากขึ้น เช่น การหว่านเมล็ด การบรรทุกขนส่ง และการขนส่งในพื้นที่ภูเขา

ภูเขาเฟิงหวงของเมืองแต้จิ๋วมีความสูงจากระดับน้ำทะเลเกือบ 1,000 เมตร เป็นแหล่งปลูกชาเฟิงหวงตานฉง ซึ่งชาคุณภาพดีหนึ่งกิโลกรัมสามารถจำหน่ายได้ในราคามากกว่าสองพันหยวน จึงต้องการความรวดเร็วและทันท่วงทีในการขนส่งเป็นอย่างยิ่ง นายเว่ย เจิ้นฮุย ทายาทเกษตรกรผู้ปลูกชาวัย 23 ปี หลังจากเรียนจบมหาวิทยาลัยได้กลับมาที่สวนชาบ้านเกิด และลองใช้โดรนเพื่อการเกษตรในงานป้องกันพืชผล การพ่นยาป้องกัน การใส่ปุ๋ย และการบรรทุกขนส่ง เผยว่า โดรนสามารถบินได้อย่างมั่นคงแม้ในพื้นที่ที่ไม่มีสัญญาณและมีการรบกวนสูง ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าแรงงานคนอย่างมาก เทคโนโลยีได้เปลี่ยนมุมมองของคนหนุ่มสาวต่อเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม เมื่อก่อนทุกคนคิดว่าการปลูกชาทั้งยากและเหนื่อย คนหนุ่มสาวไม่ต้องการอยู่ต่อ แต่ตอนนี้มีโดรน การเก็บและขนส่งชาสะดวกขึ้นมาก ทายาทเกษตรกรผู้ปลูกชาที่กลับบ้านเกิดจึงมีมากขึ้น เขายังได้ก่อตั้งทีมนักบินโดรนคนรุ่นใหม่กว่า 10 คน เพื่อให้บริการแก่เกษตรกรผู้ปลูกชากว่า 200 ครัวเรือนในตำบลเฟิงหวงและพื้นที่โดยรอบ ครอบคลุมพื้นที่สวนชารวมกว่า 20,833 ไร่

ปัจจุบัน โดรนเพื่อการเกษตรได้ก้าวเข้าสู่ช่วงการใช้งานอย่างครอบคลุม จากข้อมูลของกรมเกษตรและกิจการชนบทมณฑลกว่างตุง ทั่วทั้งมณฑลมีโดรนเพื่อการปกป้องพืชผลประมาณ 9,000 ลำ มีความสามารถในการปฏิบัติงานต่อวันประมาณ 1.83 ล้านไร่ มีบริษัทและทีมให้บริการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชแบบมืออาชีพที่ขึ้นทะเบียนไว้ 1,755 ราย และมีผู้ปฏิบัติงานประมาณ 18,000 คน

นายกิง เจียชิน ผู้ร่วมก่อตั้งบริษัท XAG Technology มั่นใจในแนวโน้มในอนาคตอย่างมาก เผยว่า ในอนาคตบริษัทจะยังคงมุ่งเน้นการพัฒนาพืชเศรษฐกิจมูลค่าสูง และเสริมสร้างสถานการณ์การใช้งานแบบผสมผสาน ขยายโซลูชันโดรนจากการทำงานจุดเดียวไปสู่การจัดการทั้งกระบวนการ เพื่อสร้างรูปแบบที่สามารถทำซ้ำและขยายผลได้ ผลักดันให้พืชผลมากขึ้นบรรลุการยกระดับสู่ความอัจฉริยะและไร้คนดำเนินการ

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 15 ของมณฑลกว่างตุงยังเน้นย้ำถึงการสร้างระบบนิเวศเกษตรอัจฉริยะ ส่งเสริมการบูรณาการอย่างเต็มที่ระหว่างเทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ และเกษตรกรรมสมัยใหม่ โดรนเพื่อการเกษตรกำลังกลายเป็นประตูดสู่ระบบนิเวศเกษตรอัจฉริยะ

ในเขตหวงผู่ นครกว่างโจว "ฟาร์มอัจฉริยะต้นแบบ" ของบริษัท XAG Technology กำลังดำเนินงานอย่างเป็นระเบียบ: เซนเซอร์ในนาข้าวตรวจสอบความชื้นในดินแบบเรียลไทม์ วาล์วน้ำอัจฉริยะรดน้ำโดยอัตโนมัติ โดรนหลายสเปกตรัม (Multispectral UAV) บินสำรวจนาข้าวเพื่อรวบรวมข้อมูลและสร้างแผนที่แนะนำการให้ปุ๋ยที่เหมาะสม ที่นี่ โดรน วาล์วน้ำไฟฟ้าอัจฉริยะ ยานพาหนะไร้คนขับเพื่อการเกษตร และเซนเซอร์ IoT ทำงานร่วมกัน บรรลุการจัดการข้อมูลและการไร้คนขับตลอดกระบวนการเพาะปลูก ดูแล เก็บเกี่ยว ซึ่งเป็นรูปแบบการปลูกข้าวแบบไร้คนขับทางภาคใต้ที่สามารถทำซ้ำและขยายผลได้ ปัจจุบัน XAG กำลังขยายรูปแบบนี้จากข้าวไปสู่พืชเศรษฐกิจ เช่น ลิ้นจี่ และส้ม ผลักดันการยกระดับสวนผลไม้แบบดั้งเดิมสู่โรงงานเกษตรดิจิทัล

โดรนเพื่อการเกษตรไม่ได้เปลี่ยนแค่วิธีการทำงานเท่านั้น แต่ยังกำลังขับเคลื่อนการก่อตัวของรูปแบบบริการทางการเกษตรแบบใหม่ ที่คล่องตัวและเชี่ยวชาญมากขึ้น เมื่อก่อนการฝึกนักบินโดรนที่ผ่านการรับรองต้องใช้เวลา 3 เดือน แต่ตอนนี้ด้วยระบบที่อัจฉริยะสูง ใช้เวลาเพียง 3 วัน นายเจิง จงอ๋อ เผยว่า จนถึงเดือนเมษายน 2569 บริษัท DJI Agriculture ได้ฝึกอบรมผู้คนในเมืองเม่าหมิงรวมเกือบ 1,500 คน ในจำนวนนี้มีทั้งเกษตรกรที่ให้บริการสวนของตนเอง นักบินโดรนมืออาชีพ และทีมพ่นยาป้องกัน ซึ่งมีนักบินโดรนหญิงและเกษตรกรรุ่นใหม่ไฟแรงที่กลับบ้านเกิดรวมอยู่ด้วย และได้มีการฝึกอบรมทั่วประเทศรวมมากกว่า 550,000 คน-ครั้ง โดยอาศัยเครือข่ายจุดบริการค้าปลีกกว่า 1,500 แห่งทั่วประเทศเพื่อจัดการฝึกอบรม พร้อมทั้งร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในด้านมาตรฐานการทำงาน ข้อกำหนดด้านความปลอดภัย และการฝึกอบรม

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ขนาดตลาดโดรนเพื่อการเกษตรของมณฑลกว่างตุงได้ขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ โดยมีส่วนแบ่งการตลาดทั่วประเทศสูงถึงร้อยละ 96 และผลิตภัณฑ์ส่งออกไปยังกว่า 100 ประเทศและภูมิภาคทั่วโลก

เมื่อมองไปยังแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 15 ของมณฑลกว่างตุง บริษัท DJI มุ่งเป้าไปที่การปฏิบัติงานบรรทุกขนส่งซึ่งมีช่องว่างที่สามารถเติบโตทางตลาดได้มากในอนาคต การขนส่งผลผลิตและเมล็ดพันธุ์จากภูเขา และการนำเครื่องจักรกลการเกษตรขนาดเล็กขึ้นภูเขา ล้วนต้องการโดรนเพื่อการเกษตร คาดว่าในอีก 3-5 ปีข้างหน้า การบรรทุกขนส่งทางการเกษตรจะมีพื้นที่เติบโตเพิ่มขึ้นอีก 5 เท่า และคาดว่าจะการประยุกต์ใช้โดรนเพื่อการเกษตรจะเป็นตลาดศักยภาพสูง (Blue Ocean) ที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

ส่วนบริษัท XAG Technology จะยังคงมุ่งเน้นการพัฒนาพืชผลเฉพาะถิ่นของมณฑลกว่างตุง ขยายการสาธิตฟาร์มอัจฉริยะ และเร่งการขยายตลาดต่างประเทศ โดยใช้กว่างตุงเป็นสะพานด้านหน้า ขยายไปยังตลาดในพื้นที่เขตร้อนทั่วโลก และสร้างให้มณฑลกว่างตุงเป็นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตรระดับประเทศและศูนย์กลางนวัตกรรมเครื่องจักรกลการเกษตรอัจฉริยะระดับโลก

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา มณฑลกว่างตุงได้ออกนโยบายต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจการbinระดับต่ำอย่างมีคุณภาพ ในปี 2567 รัฐบาลมณฑลได้เผยแพร่ "แผนปฏิบัติการของมณฑลกว่างตุงเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจการbinระดับต่ำอย่างมีคุณภาพ (ปี 2567-2569)" เพื่อสร้างเป็นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจการbinระดับต่ำชั้นนำของประเทศ ในปี 2568 มณฑลกว่างตุงได้ออก "มาตรการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจการbinระดับต่ำอย่างมีคุณภาพ" โดยมุ่งเน้นการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน การบุกเบิกเทคโนโลยีหลักที่สำคัญ ฯลฯ พร้อมเสนอ 16 มาตรการ เพื่อสนับสนุนการประยุกต์ใช้งานแบบบูรณาการ เช่น การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชทางการเกษตรและป่าไม้

4.3 การประชุมความร่วมมือด้านการประมงจีน-อาเซียน ครั้งที่ 2

เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2569 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว เข้าร่วมการประชุมความร่วมมือด้านการประมงจีน-อาเซียน ครั้งที่ 2 (The 2nd China-Southeast Asian Countries Fisheries Cooperation Conference) จัดโดยสมาคมประมงแห่งชาติจีน ร่วมกับกรมทะเลและการประมงนครฝูโจว โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุม ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องจากภาครัฐและภาคเอกชนของจีน ไทย เวียดนาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย เอกวาดอร์ แคนาดา และองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) เป็นต้น โดยที่ประชุมมีการบรรยายเรื่อง การใช้ AI ในการประมง เครื่องมืออุปกรณ์ประมงอัจฉริยะ การบริหารจัดการการเพาะเลี้ยงกับแพลตฟอร์มดิจิทัล และการเสวนาความร่วมมือด้านประมงอัจฉริยะจีน-อาเซียน โดยกงสุล (ฝ่ายเกษตร) ได้ร่วมกล่าวต้อนรับในพิธีเปิด รวมถึง ดร. ชัยวุฒิ กรุดพันธ์ อาจารย์ประจำภาควิชาสัตวศาสตร์และประมง คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี บรรยายในหัวข้อเรื่อง AI for Smart Fisheries และผศ.ดร. ฤกษ์ชัย ศรีวัฒนา อาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ร่วมเสวนาความร่วมมือด้านประมงอัจฉริยะจีน-อาเซียน ซึ่งจัดคู่ขนานกับงานมหกรรมประมงและอาหารทะเลนานาชาติของจีน (ฝูโจว) ปี 2026 (The China (Fuzhou) International Seafood & Fisheries Expo 2026) โดยมีข้อมูลด้านการประมงของจีนที่สำคัญ ได้แก่

ภาพรวมการประมงของจีน

ในปี 2567 จีนมีผลผลิตสัตว์น้ำ 73.56 ล้านตัน ประกอบด้วยผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง 60.60 ล้านตัน (ได้แก่ เพาะเลี้ยงในน้ำจืด 35.32 ล้านตัน และเพาะเลี้ยงในทะเล 25.28 ล้านตัน) หรือคิดเป็นเกือบร้อยละ 60 ของผลผลิตประมงจากการเพาะเลี้ยงทั่วโลก และผลผลิตสัตว์น้ำจากการจับตามธรรมชาติ 12.96 ล้านตัน (ได้แก่ จับในทะเล 9.62 ล้านตัน จับในทะเลระยะไกล 2.18 ล้านตัน และจับในน้ำจืด 1.16 ล้านตัน) โดยมณฑลที่มีผลผลิตมวลรวมประมงมากที่สุด 10 อันดับแรกของจีน ได้แก่ ซานตง กว่างตุง เจียงซู หูเป่ย์ ฝูเจี้ยน เจ้อเจียง เหลียวหนิง หูหนาน เขตกว่างซีจ้วง และเจียงซี

การเพาะเลี้ยงในน้ำจืด 35.32 ล้านตัน ได้แก่ การเลี้ยงปลาน้ำจืด 28.43 ล้านตัน (ร้อยละ 80) การเลี้ยงกุ้งปู (Crustaceans) 5.70 ล้านตัน (ร้อยละ 16) การเลี้ยงหอย 210,000 ตัน (ร้อยละ 1) การเลี้ยงสาหร่าย 10,000 ตัน และอื่นๆ 970,000 ตัน ส่วนการเพาะเลี้ยงในทะเล 25.28 ล้านตัน ได้แก่ การเลี้ยงปลา 2.16 ล้านตัน (ร้อยละ 9) การเลี้ยงกุ้งปู (Crustaceans) 2.14 ล้านตัน (ร้อยละ 8) การเลี้ยงหอย 17.39 ล้านตัน (ร้อยละ 69) การเลี้ยงสาหร่าย 3.03 ล้านตัน (ร้อยละ 12) และอื่นๆ 560,000 ตัน สำหรับการเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด 28.43 ล้านตัน ส่วนใหญ่จะเป็นปลากินพืชหรือปลากินอาหารหลากหลาย จำนวน 20.84 ล้านตัน (ร้อยละ 73) ที่เหลือเป็นปลากินเนื้อ จำนวน 7.59 ล้านตัน (ร้อยละ 27)

ด้านการแปรรูปสินค้าประมง ในปี 2567 จีนมีผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าประมง 9,581 ราย มีกำลังการผลิตรวม 31.1388 ล้านตัน/ปี โดยผลิตได้ 22.538 ล้านตัน/ปี ในจำนวนนี้เป็นสินค้าประมงน้ำจืดแปรรูป 4.962 ล้านตัน/ปี สินค้าประมงทะเลแปรรูป 17.576 ล้านตัน/ปี และสินค้าประมงแปรรูป ส่วนใหญ่เป็นการแปรรูปด้วยวิธีแช่แข็งถึง 16.064 ล้านตัน/ปี โดยมณฑลที่มีการแปรรูปสินค้าประมงมากที่สุด คือ ซานตง ฝูเจี้ยน เหลียวหนิง เจ้อเจียง หูเป่ย์ กว่างตุง เจียงซู เขตกว่างซีจ้วง หูหนาน และไห่หนาน

เป้าหมายของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของจีน

เป้าหมาย คือ “ความทันสมัย ควบคู่กับ ความยั่งยืน” โดยความยั่งยืนไม่เพียงแต่เป็นความยั่งยืนของทรัพยากรสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังคำนึงถึงระบบนิเวศ เศรษฐกิจ และสังคมด้วย โดยคำสำคัญ (keywords) สำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ทันสมัยอย่างยั่งยืน 10 ประการ ได้แก่

Water Seed Feed Health Quality Environment Equipment Intelligence Efficiency และ Chain ยกตัวอย่างเช่น การส่งเสริมให้เลี้ยงสัตว์น้ำในนาข้าว ซึ่งในปี 2568 จีนมีการเลี้ยงสัตว์น้ำในนาข้าวคิดเป็นพื้นที่กว่า 19.13 ล้านไร่ ทำให้มีผลผลิตสัตว์น้ำกว่า 4.43 ล้านตัน ขณะเดียวกันมีผลผลิตข้าวกว่า 23 ล้านตัน ทำให้เกิดรูปแบบ “1 แหล่งน้ำ 2 ประโยชน์, 1 แปลงนา 2 ผลผลิตสูง” ทำให้ลดการใช้ปุ๋ยเคมีได้ร้อยละ 30 ขึ้นไป ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรร้อยละ 50 ขึ้นไป สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรเพิ่มขึ้น 12,000 - 30,000 บาท/ไร่ ทำให้เกิดประโยชน์ต่อระบบนิเวศน์ เศรษฐกิจ และสังคมอย่างแท้จริง

4.4 การศึกษาดูงานบริษัทผู้ผลิตและแปรรูปปลาไหลอันดับ 1 ของโลก

เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2569 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ได้ศึกษาดูงานบริษัท Fujian Tianma Science and Technology Group จำกัด (มหาชน) ตั้งอยู่ที่เมืองระดับอำเภอฝูจิงของนครฝูโจว มณฑลฝูเจี้ยนของจีน เป็นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์เซี่ยงไฮ้ มูลค่าบริษัท 28,800 ล้านบาท เป็นบริษัทผู้ผลิตปลาไหล แปรรูปผลิตภัณฑ์ปลาไหล และเป็นบริษัทผลิตและจำหน่ายหัวอาหารปลาไหล อันดับ 1 ของโลก มีบริษัทลูก 130 กว่าแห่ง มีฐานการเพาะเลี้ยงปลาไหล 76 แห่งทั่วจีน สร้างงานให้กับเกษตรกร 80,000 ราย โดยได้รับรองระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในการผลิตมาตรฐานสูงระดับโลก มีห้องปฏิบัติการสำหรับการตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปลาไหลของตนเอง ส่งออกผลิตภัณฑ์ปลาไหลไปยัง 70 ประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะญี่ปุ่น รวมถึงไทย

4.5 ด้านสุขโข้วของกวางซีนำเข้าทุเรียนกัมพูชาเป็นครั้งแรก

เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2569 ด้านสุขโข้ว ของอำเภอหลงโจว เมืองฉงจั่ว เขตปกครองตนเองกวางซีจ้วง ได้สร้างประวัติศาสตร์หน้าใหม่ ด้วยการผ่านพิธีการศุลกากร "ล๊อตแรกพร้อมกันสองรายการ" โดยทุเรียนสดจากกัมพูชาได้ขนส่งทางถนนข้ามแดนผ่านเวียดนามและเข้าสู่จีน พร้อมผ่านพิธีการศุลกากรสำเร็จ และในวันเดียวกัน สินค้าล๊อตแรกจากโรงคัดบรรจุผลไม้ส่งออกของอำเภอหลงโจวก็ได้ถูกส่งออกไปสำเร็จเช่นกัน ประสิทธิภาพการผ่านพิธีการศุลกากรและศักยภาพด้านโลจิสติกส์สองทางของด้านสุขโข้วได้ถูกยกระดับไปพร้อมกัน ช่องทางการค้าสองทางสำหรับสินค้าสดนำเข้าและส่งออกมีความราบรื่นและมีประสิทธิภาพ เกิดการ "มุ่งหน้าหากันสองทาง" ในโลจิสติกส์การค้าต่างประเทศ และเป็นการเติมพลังใหม่อย่างเข้มแข็งให้แก่การค้าตามแนวชายแดน

ที่ลานตรวจสินค้าสะพานที่ 2 ด้านสุขโข้ว รถบรรทุกในห่วงโซ่ความเย็นข้ามแดนที่บรรทุกทุเรียนสดจากกัมพูชารวม 22 ตัน ได้จอดเทียบขนถ่ายผลไม้สดนำเข้าอย่างเรียบร้อย เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสินค้าของศุลกากรได้ตอบสนองอย่างรวดเร็ว ดำเนินกระบวนการตรวจสอบและกำกับดูแลตามขั้นตอน เช่น การเปิดตู้คอนเทนเนอร์ การถ่ายภาพ และการสุ่มตรวจ เพื่อให้แน่ใจว่าผลไม้สดล๊อตนี้จะถูกส่งไปยังตลาดในประเทศได้เร็วที่สุด ทุเรียนล๊อตนี้ถูกส่งมาจากพื้นที่เพาะปลูกในกัมพูชา และขนส่งทางถนนข้ามแดนผ่านเวียดนามมายังด้านสุขโข้ว นับเป็นการนำเข้าทุเรียนสดจากกัมพูชาล๊อตแรกที่ด้านสุขโข้ว ภายหลังการลงนามใน "พิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดการกักกันสำหรับการส่งออกทุเรียนสดจากกัมพูชาไปยังจีน" ระหว่างสองประเทศ

นายอู๋ จื้อปิน เจ้าของสวนผลไม้ในกัมพูชา เผยว่า เส้นทางขนส่งนี้จากโรงคัดบรรจุในกัมพูชามายังด้านสุขโข้วใช้ระยะเวลาเพียง 4 วัน เท่านั้น ประสิทธิภาพการผ่านพิธีการศุลกากรสูงมาก ซึ่งเป็นการสร้างหลักประกันที่เข้มแข็งในการนำเข้าผลไม้สดใหม่ที่สุดไปส่งถึงมือผู้บริโภคในตลาดจีน

ทั้งนี้ อำเภอหลงโจวได้บูรณาการการทำงานร่วมกับศุลกากร หน่วยงานตรวจคนเข้าเมือง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินมาตรการอำนวยความสะดวกด้านการผ่านพิธีการศุลกากรสำหรับสินค้าเกษตรจากอาเซียน โดยด่านได้เปิดให้บริการผ่านพิธีการศุลกากรตามปกติในวันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ การนำเข้าผลไม้ไม่ต้องนัดคิวล่วงหน้า สามารถดำเนินการตรวจสอบกักกันสินค้าทันทีเมื่อสินค้ามาถึง รวมถึงศุลกากรสุขโข้วได้มีการประสานงานกับผู้ประกอบการขนส่งที่จะมีการนำเข้าสินค้าล่วงหน้า ดำเนินการเผยแพร่ความรู้ด้านนโยบายและแนะนำการยื่นเอกสารอย่างถูกต้อง ตลอดจนเปิดช่องทางพิเศษสีเขียว (green lane) สำหรับสินค้าเกษตร และให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว โดยมีการตรวจสอบเอกสาร การตรวจสอบสินค้าทันทีที่มาถึง และการปล่อยสินค้าทันทีหลังการตรวจสอบ ภายใต้การกักกันพืชอย่างเข้มงวดและการสร้างแนวป้องกันความมั่นคงทางชีวภาพที่เข้มแข็ง ณ ด่านนำเข้า ในขณะที่เพิ่มประสิทธิภาพการผ่านด่านโดยร่นระยะเวลาการผ่านพิธีการศุลกากรให้สั้นที่สุด เพื่อรับประกันว่าผลไม้สดจะกระจายไปสู่ผู้บริโภคปลายทางได้อย่างรวดเร็ว

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ด้านสุขโข้วได้ใช้ประโยชน์จากตำแหน่งที่ตั้งที่เป็นประตูทางบกชายแดนจีน-เวียดนาม อย่างเต็มที่ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของด่านอย่างต่อเนื่อง ปรับปรุงการจัดสรรพื้นที่ตรวจสอบสินค้าให้ดีขึ้น และเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่กำกับดูแลแนวหน้า ทำให้ความสามารถในการขนถ่ายสินค้าและการบริการกำกับดูแลสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบัน ด้านสุขโข้วได้รองรับการนำเข้าผลไม้เมืองร้อนจากหลายประเทศในอาเซียน เช่น เวียดนาม ไทย กัมพูชา เป็นต้น โดยในช่วงครึ่งแรกของปีนี้ ปริมาณการนำเข้าทุเรียนสดผ่านด่านสุขโข้วเพิ่มขึ้นร้อยละ 71 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่ดีของประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์และการผ่านด่าน และการค้าที่คึกคักเพิ่มขึ้น

4.6 5 เดือนแรกปีนี้ ท่าเรือกว๋นเหล่ยทำสถิตินำเข้าผลไม้ปริมาณรวมสูงถึง 2 เท่าของปีที่ผ่านมาทั้งปี

ในช่วงต้นฤดูร้อน การเดินทางและการขนส่งในแม่น้ำล้านช้าง - แม่น้ำโขง เต็มไปด้วยความคึกคัก ท่าเรือกว๋นเหล่ยซึ่งเป็นท่าเรือขนส่งทางน้ำเพียงแห่งเดียวของมณฑลยูนนาน มีเรือโดยสารและเรือขนส่งสินค้าสัญจรไปมา การผ่านด่านเป็นไปอย่างเรียบร้อย ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าข้ามพรมแดนและการแลกเปลี่ยนระหว่างบุคคลต่างเร่งความเร็วและเพิ่มประสิทธิภาพทั้งสองทาง การขนส่งผู้โดยสารและสินค้าต่างเติบโตพร้อมกัน

จากสถิติของศุลกากรสิบสองปันนา ในช่วง 5 เดือนแรกของปีนี้ การค้าระหว่างประเทศของท่าเรือกว๋นเหล่ยเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยมีมูลค่าการนำเข้าและส่งออกสูงถึง 2,277 ล้านหยวน ปริมาณสินค้า 126,500 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 68.3 และ 12.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี

ก่อนหน้า ตามลำดับ มีผู้โดยสารผ่านเข้า-ออกระหว่างประเทศ 21,100 คน-ครั้ง และเรือ 861 ลำ-ครั้ง เพิ่มขึ้นร้อยละ 48.1 และ 45.2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ตามลำดับ โดยมีการเดินทางไประหว่างประเทศหลัก ได้แก่ เมียนมา ไทย และสปป.ลาว ความสะดวกในการเดินทางข้ามพรมแดนได้รับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2569 เรือขนส่งในระบบห่วงโซ่ความเย็นเที่ยวประจำ "ล้านช้าง-แม่โขง เอ็กซ์เพรส" จากท่าเรือกว๋านเหล่ยไปยังท่าเรือเชียงแสนของไทย ได้ประสบความสำเร็จในการเดินเรือเที่ยวปฐมฤกษ์ ตู้คอนเทนเนอร์ในห่วงโซ่ความเย็นสามารถเดินทางไป-กลับได้ภายในระยะเวลาเพียง 3 วัน ทำให้การขนส่งสองทางรวดเร็วยิ่งขึ้น นับเป็นการเปิดเส้นทางใหม่สำหรับการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบสำหรับผักและผลไม้สดของมณฑลยูนนานที่ส่งตรงไปยังประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้ระบบโลจิสติกส์สินค้าสดข้ามพรมแดนในเส้นทางขนส่งทางแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำหรับจุดเด่นของผลไม้นำเข้าที่มีอายุการเก็บรักษาสั้นและเสียง่าย ศุลกากรสิบสองปันนาได้ใช้รูปแบบการรับประกันการผ่านด่านที่แม่นยำ อาศัยสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะสำหรับผลไม้นำเข้า เปิด "ช่องทางสีเขียว" เฉพาะสำหรับสินค้าสด ใช้ระบบนัดหมายผ่านด่านตลอด 24 ชั่วโมง และดำเนินนโยบาย "สินค้ามาถึงตรวจทันที ตรวจสอบและปล่อยทันที" เพื่อลดเวลาการจอดเทียบท่าของสินค้าให้เหลือน้อยที่สุด ลดการสูญเสียจากผลไม้เน่าเสียและต้นทุนการเก็บรักษาในห่วงโซ่ความเย็นนำเข้าได้อย่างมาก ในขณะเดียวกันก็มีการเฝ้าระวังและรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพที่ด่านนำเข้าอย่างเคร่งครัด ทำให้สามารถ "เร่งความเร็วในการผ่านด่าน การเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแล และความปลอดภัยที่ควบคุมได้" ในช่วง 5 เดือนแรกของปีนี้ ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าผลไม้ที่ทำเรือกว๋านเหล่ยท่าสถิติสูงสุดเป็นประวัติการณ์ โดยนำเข้าผลไม้สดจากประเทศไทย เช่น ลำไย ทุเรียน มังคุด ฯลฯ จำนวน 19,900 ตัน มูลค่ากว่า 316 ล้านหยวน เพิ่มขึ้น 10.8 เท่า และ 8.8 เท่า เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ตามลำดับ ซึ่งปริมาณการนำเข้าผลไม้สูงถึง 2 เท่าของปริมาณรวมตลอดทั้งปี 2568

นายหลี่ ตง เจ้าหน้าที่จากบริษัท Xishuangbanna Diannan Customs Declaration จำกัด เผยว่า บริษัทมีการนำเข้าผลไม้จากประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่กำลังเป็นที่สนใจคือการใช้ระยะเวลาในการขนส่งและการผ่านด่านที่นานเกินไปจนผลไม้เน่าเสีย ปัจจุบันประสิทธิภาพการผ่านด่านของท่าเรือกว๋านเหล่ยเพิ่มขึ้นอย่างมาก ผลไม้สดตั้งแต่มาถึงท่าเรือ ขนถ่ายสินค้า ตรวจสอบ จนปล่อยสินค้า ใช้เวลาเพียงประมาณ 12 ชั่วโมง ส่งผลให้การสูญเสียลดลง ต้นทุนลดลง และธุรกิจก็ดำเนินไปได้อย่างราบรื่นยิ่งขึ้น

ในขณะที่ เจ้าหน้าที่ศุลกากรสิบสองปันนา เผยว่า ด้วยปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ที่ขนส่งข้ามพรมแดนเติบโตอย่างรวดเร็ว จึงมีการติดตั้งอุปกรณ์ตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์ขนาดใหญ่ H986 ที่ท่าเรือกว๋านเหล่ยซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จและเปิดใช้งานได้ภายในปีนี้ อุปกรณ์นี้จะช่วยรองรับการกำกับดูแลอัจฉริยะและการผ่านด่านที่มีประสิทธิภาพ โดยศุลกากรสิบสองปันนาจะปรับปรุงมาตรการอำนวยความสะดวกในการผ่านด่านอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีเสริมสร้างการเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลที่ท่าเรือ และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสูงของการเปิดกว้างตามแนวชายแดนของมณฑลยูนนานอย่างต่อเนื่อง

4.7 ยูนนานตั้งเป้าดันเศรษฐกิจที่ใช้ประโยชน์จากป่าไม้ให้มีมูลค่าทะลุ 400,000 ล้านหยวน ในปี 2573

ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในจีน ณ นครคุนหมิง รายงานว่า มณฑลยูนนานมีพื้นที่ประมาณ 394,100 ตารางกิโลเมตร โดยเป็นพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 138.75 ล้านไร่ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 57.87 ของพื้นที่ทั้งหมด ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าไม้ ส่งผลให้มูลค่า “เศรษฐกิจที่ใช้ประโยชน์จากป่าไม้” ของมณฑลขยายตัวจาก 102,000 ล้านหยวนในปี 2565 เพิ่มขึ้นเป็น 193,400 ล้านหยวนในปี 2567 ซึ่งมากเป็นอันดับสองของจีน

ปี 2568 มณฑลยูนนานมีปริมาณพื้นที่ป่าที่สามารถใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้กว่า 25 ล้านไร่ และมีมูลค่าเศรษฐกิจที่ใช้ประโยชน์จากป่าไม้กว่า 230,000 ล้านหยวน

เศรษฐกิจที่ใช้ประโยชน์จากป่าไม้ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมประกอบด้วย (1) การเพาะปลูก เช่น สมุนไพร เห็ด และผัก (2) การเลี้ยงสัตว์ เช่น ไก่ เป็ด ห่าน สุกร โค แพะ และผึ้ง (3) การเก็บของป่า โดยเฉพาะเห็ดป่า ซึ่งมณฑลยูนนานมีปริมาณเห็ดป่ามากเป็นอันดับหนึ่งของจีน และ (4) การใช้ประโยชน์ด้านทัศนียภาพ เช่น การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ล่าสุด สำนักงานกลไกการทำงานพัฒนาคุณภาพขั้นสูงด้านเศรษฐกิจที่ใช้ประโยชน์จากป่าไม้ของมณฑลยูนนาน ได้ประกาศการทำประชาพิจารณ์สำหรับ “แผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพขั้นสูงด้านเศรษฐกิจที่ใช้ประโยชน์จากป่าไม้ของมณฑลยูนนาน” โดยกำหนดเป้าหมายให้มูลค่าเศรษฐกิจที่ใช้ประโยชน์จากป่าไม้เพิ่มขึ้นถึงมูลค่า 400,000 ล้านหยวน ภายในปี 2573 ซึ่งเป็นปีสิ้นสุดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจีน ฉบับที่ 15 (2569-2573) แบ่งเป็น (1) มูลค่าการเพาะปลูก 100,000 ล้านหยวน (2) มูลค่าการเลี้ยงสัตว์ 35,000 ล้านหยวน (3) มูลค่าการเก็บของป่า 65,000 ล้านหยวน และ (4) มูลค่าการใช้ประโยชน์ด้านทัศนียภาพ 200,000 ล้านหยวน

โดยครอบคลุมกลุ่มสินค้า ดังต่อไปนี้ สมุนไพรป่า เห็ดป่า ผักป่า พืชป่า ชาป่า ดอกไม้ป่า ผลไม้ป่า สัตว์ปีก สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม น้ำผึ้งป่า และการท่องเที่ยว โดยการผลักดันการสร้างแบรนด์ 60 แบรนด์ สร้างศูนย์แลกเปลี่ยนสินค้า 30 แห่ง สร้างนิคมผลิตสินค้า 14 แห่ง รวมทั้งสร้างหมู่บ้านที่มีความโดดเด่น 100 แห่ง ใน 50 ตำบล 30 อำเภอ

5. การคาดการณ์สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร

5.1 กว่างซีเตรียมทดสอบเดินเรือในคลองขนส่งฝิงถู่ก่อนใช้จริงกันยายน 2569

ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในจีน ณ นครหนานหนิง รายงานว่า เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วงได้เริ่มนับถอยหลัง 100 วัน เตรียมเปิดใช้งาน “คลองขนส่งฝิงถู่” หรือ Pinglu Canal อภิมหาโครงการคลองคนขุดเพื่อการเดินเรือสายแรกหลังการก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน ตาม

เป้าหมายที่วางไว้ว่าจะสามารถทดลองเดินเรือได้ในช่วงเดือนกันยายน 2569 เร็วกว่ากำหนดเดิมในสิ้นปี 2569 (คาดว่าจะในช่วงของการจัดงานแสดงสินค้าจีน-อาเซียน ครั้งที่ 23 ที่กำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ 17 - 21 กันยายน 2569)

เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2569 เป็นอีกหนึ่งวันสำคัญในประวัติศาสตร์การก่อสร้าง “คลองขนส่งฝิงลู่” หลังจากที่ได้มีการปล่อยน้ำเข้าสู่คลองขนส่งฝิงลู่ก่อนทดสอบระบบการทำงานที่เกี่ยวข้องแบบมีน้ำ โดยเฉพาะการทำงานของ “ประตูเรือสัญจร” (Navigation Lock) หรือที่ภาษาชาวบ้านเรียกว่า “ลิฟต์ยกเรือ” ที่มีอยู่ 3 แห่ง (ศูนย์หม่าต้า ศูนย์ฉีซือ และศูนย์ชิงเหนียน) เป็นสัญญาณการเข้าสู่ช่วงการทดลอง/ทดสอบคลองแบบมีน้ำ ทั้งนี้ คาดว่าต้องใช้เวลาราว 25-30 วันในการปล่อยน้ำเข้าสู่พื้นที่ด้านล่างเขื่อน

“คลองขนส่งฝิงลู่” มีระยะทาง 134.2 กิโลเมตร (ประมาณกรุงเทพฯ - ปราจีนบุรี) เป็นคลองเดินเรือบรรทุกสินค้าขนาด 5,000 ตัน คล้ายกับ “คลองปานามา” (82 กิโลเมตร) และ “คลองสุเอซ” (193.3 กิโลเมตร) สร้างขึ้นเพื่อเชื่อม “แม่น้ำ (ขานเมืองฝั่งตะวันตกของนครหนานหนิง) กับทะเล (ท่าเรือชินโจวในอ่าวตังเกี๋ย)”

หลายฝ่ายจับตามองว่า ‘ทางด่วนน้ำ’ สายนี้จะเป็นเส้นทาง ‘พลิกชะตา’ ของเขตฯ กว่างซีจ้วง และจีนตะวันตก เป็นเส้นทางขนส่งทางเรือเส้นทางใหม่ที่สั้น-คุ้มค่ามากขึ้นสำหรับจีนตอนใต้ แทนที่เส้นทางเดิมที่ใช้การขนส่งด้วยรถบรรทุกและรถไฟไปยังพื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำเพิร์ล (จูเจียง) ในมณฑลกว่างตุง หรือล่องเรือไปยังพื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำแยงซีที่นครเซี่ยงไฮ้

กล่าวคือ การขนส่งระหว่างพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญทั้งในเขตฯ กว่างซีจ้วง และนอกมณฑล (เช่น นครฉงชิ่ง และมณฑลเสฉวน) ใกล้ทะเลมากยิ่งขึ้น ใช้เวลาน้อยลง และมีต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ถูกลง เมื่อเทียบกับการขนส่งแบบเดิมที่ใช้ท่าเรือในมณฑลกว่างตุง สามารถร่นระยะทางได้ 560 กิโลเมตร หรือใช้แม่น้ำแยงซีเกียงเพื่อออกสู่ที่ทะเลนครเซี่ยงไฮ้ (ร่นระยะเวลาขนส่งได้ 7-10 วัน เพราะมีระยะทางไกล เรือสินค้าแออัด และปริมาณน้ำตามฤดูกาลไม่เสถียร)

นอกจากนี้ หลายฝ่ายยังมองว่า บทบาททางเศรษฐกิจของคลองขนส่งฝิงลู่ไม่ได้จบที่ ‘คลองลัด’ ออกสู่ทะเลเพียงเท่านั้น แต่ “คลองขนส่งฝิงลู่” จะเป็น ‘ฟันเฟืองใหม่’ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและเป็น ‘แม่เหล็ก’ ดึงดูดการลงทุนภาคอุตสาหกรรมและการสร้างงานในพื้นที่โดยรอบ โดยรัฐบาลเขตฯ กว่างซีจ้วง ได้วางแผนที่จะพัฒนา “แถบเศรษฐกิจคลองขนส่งฝิงลู่” โดยเฉพาะการพัฒนา “คลัสเตอร์อุตสาหกรรม” ในสาขาปิโตรเคมี การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ วัสดุโลหะชนิดใหม่ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมเชิงยุทธศาสตร์ที่พื้นที่โดยรอบมีพื้นฐานความพร้อมเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว

คลองขนส่งฝิงลู่กับสถิติ 3 ที่สุดในโลก

1. ประตูเรือสัญจรแบบประหยัดน้ำที่มีระดับน้ำต่างกันมากที่สุดในโลก โดยระดับน้ำที่ต้นน้ำกับปลายน้ำต่างกันถึง 65 เมตร หรือเท่ากับตึก 22 ชั้น โดยเฉพาะประตูเรือสัญจรที่ศูนย์หม่าต้า (Madao Hub) มีระดับน้ำเหนือเขื่อนกับท้ายเขื่อนต่างกัน 29.6 เมตร หรือเท่ากับตึกสูงเกือบ 10 ชั้น

2. ประตูเรือสัญจรแบบประหยัดน้ำที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลกที่สร้างขึ้นกันแม่น้ำลำคลอง อ่างพักน้ำมีความยาว 300 เมตร กว้าง 34 เมตร เท่ากับสนามฟุตบอล 1.5 สนาม อ่างพักน้ำสองด้านสามารถรองรับเรือบรรทุกขนาด 5,000 ตันได้พร้อมกัน 12 ลำ

3. ประตูเรือสัญจรใช้เวลาเปิด-ปิดเร็วที่สุดในโลก (ที่ศูนย์หม่าต้า และศูนย์ฉีซือ) โดยการเปิดประตูเรือสัญจรใช้เวลา 1 นาที และการปิดประตูเรือสัญจรใช้เวลาเพียง 30 วินาทีเท่านั้น

ทั้งนี้ ประตูเรือสัญจรทั่วไปใช้วิธีการกักเก็บ-ระบายน้ำในอ่างพักน้ำขนาดใหญ่โดยตรงเพื่อปรับระดับน้ำ (ปล่อยน้ำทิ้งเปล่า) แต่ประตูเรือสัญจร 2 แห่ง (ศูนย์หม่าต้า และศูนย์ชิงเหนียน) ในคลองขนส่งฝิงลู่ได้รับการออกแบบให้มี “ระบบอ่างทดน้ำ 3 ระดับ” (คล้ายแก้มลิง) สร้างขนานกับอ่างพักน้ำหลักของประตูเรือสัญจรทั้งฝั่งซ้าย-ขวา ช่วยประหยัดการใช้น้ำได้ร้อยละ 60 ขณะที่ประตูเรือสัญจรอีกแห่ง (ที่ศูนย์ชิงเหนียน) ใช้ “ระบบถ่ายน้ำระหว่างกัน” ช่วยประหยัดการใช้น้ำได้ร้อยละ 50 ในภาพรวมระบบดังกล่าว ช่วยประหยัดน้ำได้ปีละ 1,000 ล้านตัน ซึ่งเท่ากับปริมาณการใช้น้ำของครัวเรือนที่มีสมาชิก 3 คนได้ 8 ล้านครัวเรือนในหนึ่งปี ประตูเรือสัญจรแบบประหยัดน้ำในโครงการคลองขนส่งฝิงลู่ นอกจากจะช่วยลดปริมาณการใช้/ระบายน้ำในลำน้ำหลัก ประตูเรือสัญจรทั้ง 3 แห่งยังช่วยควบคุมระดับน้ำในช่วงน้ำทะเลหนุนสูง เพราะหากไม่มีระบบทดน้ำ จะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ปลายน้ำของลำน้ำหลักมีปริมาณไม่เพียงพอ และน้ำทะเลทะลักเข้าพื้นที่ด้านใน ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและการใช้ชีวิตของผู้อาศัยบริเวณปลายน้ำ

คลองขนส่งฝิงลู่กับสถิติ 2 ที่สุดในจีน

1. คลอง (แม่น้ำ) เดินเรือที่สามารถรองรับขนาดเรือใหญ่ที่สุดในจีน (เรือบรรทุกสินค้าขนาด 5,000 ตัน) ขณะที่ประตูเรือสัญจรเขื่อนสามโตรก (โครงการชลประทานที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก) ในแม่น้ำแยงซีที่เมืองอี้ซาง มณฑลหูเป่ย์ สามารถรองรับเรือบรรทุกขนาด 3,000 ตันเท่านั้น

2. โครงการคมนาคมที่มีปริมาตรการขุดดิน (หิน) มากที่สุดในประเทศจีน คิดเป็นปริมาตรดินขุด 315 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น 3 เท่าของปริมาตรดินขุดในการสร้างเขื่อนสามโตรก (103 ล้านลูกบาศก์เมตร) และคิดเป็นเกือบ 2 เท่าของปริมาตรดินที่ใช้ขุดและถมในการสร้างสนามบินนานาชาติเทียนฝูนครเฉิงตู (180 ล้านลูกบาศก์เมตร)

คลองขนส่งฝิงลู่กับสถิติ 1 ผู้สร้างสรรค์ระดับโลก

ประตูเรือสัญจรศูนย์หม่าต้า และศูนย์ฉีซือ ใช้ระบบอ่างทดน้ำ 3 ระดับเป็นครั้งแรกในโลก (สูง - กลาง - ต่ำ) เพื่อใช้ควบคุมระดับน้ำในอ่างพักน้ำหลักแบบหมุนเวียน ได้อ่างทดน้ำที่ศูนย์หม่าต้าต้องใช้เสาคอนกรีตเสริมเหล็กขนาดใหญ่จำนวนมากถึง 1,302 ต้น และอ่างทดน้ำที่ศูนย์หม่าต้าต้องใช้เสาคอนกรีตเสริมเหล็กจำนวน 1,152 ต้น เพื่อรองรับน้ำหนักมหาศาล (ชั้นล่างสุดต้องรับน้ำหนักของน้ำ 1.3 แสนลูกบาศก์เมตร) ของน้ำที่ไหลเข้า-ออกจากอ่างพักน้ำหลัก และผ่อนแรงกระแทกต่อโครงสร้างหลักจากปริมาณน้ำที่ทะลักเข้าออกอ่างทดน้ำ

เมื่อเทียบการขนส่งทางแม่น้ำกับทางรถไฟ พบว่า การขนส่งทางแม่น้ำมีศักยภาพในการขนส่งสินค้าได้ในปริมาณมาก (เรือขนาด 5,000 ตัน 1 ลำ มีกำลังการขนส่งเท่ากับรถไฟราว 1.5 - 1.7 เทียบ) มีต้นทุนการขนส่งต่อหน่วยและต้นทุนแรงงานคนในระบบงานขนส่งที่ต่ำ (ประหยัดได้ราวร้อยละ 30 ถึงร้อยละ 50 เรือแม่น้ำมีต้นทุนราว 0.05 - 0.10 หยวนต่อตันต่อกิโลเมตร ขณะที่รถไฟมีต้นทุนราว 0.12 - 0.15 หยวนต่อตันต่อกิโลเมตร) และลดการสิ้นเปลืองทรัพยากร/พลังงานได้มากกว่าการขนส่งทางรถไฟ ทั้งนี้ การขนส่งทางแม่น้ำเหมาะกับการขนส่งสินค้าเชิงทรัพยากร/สินค้าโภคภัณฑ์อย่างมาก

ทั้งนี้ เมื่อ “คลองขนส่งผิงหลู” เปิดใช้งานจริงแล้ว จะช่วยต่อยอดบทบาทของเขตฯ กว่างซีจ้วงในฐานะ ‘ชุมทาง’ สำคัญสำหรับการค้าสินค้ากับต่างประเทศ รวมถึงประเทศไทย และเป็น ‘ฟันเฟือง’ ขึ้นสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและดึงดูดการลงทุนในเขตฯ กว่างซีจ้วง และจะเป็นอีกหนึ่ง ‘ทางเลือกใหม่’ สำหรับผู้ค้าไทยในการทำการค้าการขนส่งกับจีนตะวันตก ผ่านโมเดลการขนส่ง “เรือทะเล + เรือแม่น้ำ + ราง/ถนน” ซึ่งมีประสิทธิภาพสูง มีต้นทุนเวลาและค่าใช้จ่ายที่ถูกลง รวมทั้งยังเป็น ‘โอกาสใหม่’ สำหรับภาคธุรกิจไทยที่เกี่ยวข้องที่จะเข้ามาลงทุนจัดตั้งธุรกิจในสาขาที่ตนเองมีความถนัด และสอดคล้องกับสาขาอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมของรัฐบาลเขตกว่างซีฯ จ้วง อีกด้วย